

V Bruseli 1. februára 2016
(OR. en)

5540/16

CO EUR-PREP 6
POLGEN 7
AG 2
ECOFIN 44
UEM 29
SOC 35
COMPET 22
ENV 26
EDUC 11
RECH 9
ENER 13
JAI 56
EMPL 25

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Európsky semester 2016: Odporúčanie Rady o hospodárskej politike v eurozóne - predloženie Európskej rade

Delegáciám v prílohe zasielame znenie odporúčania o hospodárskej politike eurozóny. V dokumente ADD 1 sú uvedené vysvetlenia úprav, ktoré sa počas rokovaní Rady vykonali v odporúčaní Komisie.

Rada pre všeobecné záležitosti, ktorá bude zasadať 16. februára 2016, sa vyzýva, aby predložila toto odporúčanie Európskej rade v súlade s článkom 12 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Rada znenie uvedené v prílohe formálne prijme po tom, ako Európska rada prerokuje závery, ktoré s nimi súvisia, v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ.

ODPORÚČANIE RADY

o hospodárskej politike v eurozóne

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 136 v spojení s článkom 121 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh², a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

keďže:

- (1) Oživenie hospodárstva v eurozóne pokračuje miernym tempom³. Udržiavanie a posilňovanie rastu v eurozóne si vyžaduje nepretržité politické úsilie na podporu vyrovnanej úpravy v súkromnom a verejnom sektore, zlepšenie adaptačnej kapacity a zvýšenie konkurencieschopnosti a rastového potenciálu hospodárstva v strednodobom až dlhodobom horizonte. Tempo rastu brzdia pretrvávajúce dôsledky nedávnej hospodárskej a finančnej krízy vrátane prebiehajúcej obnovy vonkajšej rovnováhy, vysokých úrovní verejného a súkromného dlhu, vysokej nezamestnanosti, pretrvávajúcich štrukturálnych nepružností na vnútroštátnych trhoch práce a trhoch s výrobkami. Investície zostávajú na nízkej úrovni na základe uvedených faktorov, ale aj z dôvodu iných prekážok, ako nepriaznivé podnikateľské prostredie, neefektívnosť verejnej správy, ako aj prekážky brániace prístupu k financovaniu.
- (2) Je potrebné posilniť vykonávanie ambiciózných štrukturálnych reforiem, ktoré by zvýšili produktivitu a posilnili potenciál rastu v súlade s politickými prioritami stanovenými v ročnom prieskume rastu pre všetky členské štáty EÚ⁴. Ak sa štrukturálne reformy uskutočňujú spoločne vo všetkých členských štátoch, sú prínosom pre eurozónu ako celok prostredníctvom pozitívnych účinkov presahovania predovšetkým cez obchodné a finančné kanály. Napriek určitému pokroku v reformách, ktorých cieľom je zlepšiť odolnosť trhu práce, v eurozóne pretrvávajú značné rozdiely, najmä pokiaľ ide o miery dlhodobej nezamestnanosti a nezamestnanosti mladých ľudí. Tie členské štáty, ktoré presadzovali reformy trhu práce a programov sociálnej ochrany pred krízou, boli schopné lepšie podporovať zamestnanosť a zachovať spravodlivosť v čase hospodárskeho poklesu. Tieto reformy zahŕňajú flexibilné a spoľahlivé zmluvné dojednania, komplexné stratégie celoživotného vzdelávania, efektívne aktívne politiky trhu práce a primerané a udržateľné systémy sociálnej ochrany. Okrem toho môže byť kľúčom pre zlepšenie výsledkov aj zníženie daňového zaťaženia práce, najmä nízkopříjmových skupín, a zaistenie spravodlivých daňových systémov.

³ Ekonomická prognóza Komisie z jesene 2015.

⁴ Ročný prieskum rastu na rok 2016.

- (3) Vhodne navrhnuté a urýchlene vykonané reformy môžu pomôcť riešiť existujúce nerovnováhy v eurozóne a predísť vzniku nových. Tematické diskusie Euroskupiny so zvýšeným dôrazom na referenčné porovnávanie, presadzovanie osvedčených postupov a partnerského tlaku môžu prispieť k podpore konvergenzie na ceste k najlepšej výkonnosti. Euroskupina by preto mala ďalej posilniť tematické diskusie o reformách v oblastiach, ktoré sú kľúčové pre fungovanie hospodárskej a menovej únie, a pravidelne hodnotiť vykonávanie reforiem členskými štátmi eurozóny, ako aj pokrok dosiahnutý pri náprave nerovnováh v kontexte postupu pri makroekonomickej nerovnováhe.
- (4) Fiškálne politiky sú vecou zásadného spoločného záujmu v rámci hospodárskej a menovej únie. Zodpovedné vnútroštátne fiškálne politiky, ktoré rešpektujú spoločné fiškálne pravidlá, sú nevyhnutné na podporu udržateľnosti dlhu a umožnenie funkčnosti fiškálnych stabilizátorov s cieľom zmierniť otrasy špecifické pre jednotlivé krajiny. Okrem toho je tiež nevyhnutné dosiahnuť primerané zámery fiškálnej politiky na úrovni eurozóny ako celku, v ktorých sa zohľadní rovnováha medzi dlhodobou fiškálnou udržateľnosťou a krátkodobou makroekonomickou stabilizáciou, a vyhnúť sa procyklickým fiškálnym politikám. Potrebné fiškálne úsilie sa líši v závislosti od jednotlivých pozícií členských štátov voči požiadavkám Paktu stability a rastu, pričom členské štáty by mali zvážiť aj potreby týkajúce sa stabilizácie a zohľadniť prípadné presahovanie medzi krajinami eurozóny. To si vyžaduje posilnenie koordinácie fiškálnych politík v rámci menovej únie pri plnom rešpektovaní Paktu stability a rastu. V tejto súvislosti sa v eurozóne v roku 2016 vo všeobecnosti očakávajú neutrálne súhrnné zámery fiškálnej politiky, čo sa vzhľadom na celkové makroekonomické podmienky a riziká znižovania rastu zdá byť primerané. Pokiaľ ide o rok 2017, na základe predpovede predpokladajúcej postupné uzatvorenie produkčnej medzery by sa fiškálne politiky mali vyhnúť procyklickosti a mal by sa nimi znížiť verejný dlh na účely obnovenia fiškálnych rezerv. Tieto aspekty by sa mali zohľadniť pri príprave aktualizovaných programov stability na jar 2016 so zreteľom na aktuálny hospodársky a fiškálny vývoj. Zloženie fiškálnych stratégií zatiaľ dostatočne nepodporuje rast. Ako sa zdôrazňuje v odporúčaníach pre členské štáty eurozóny z leta 2015⁵, členské štáty by mali uskutočniť tematické diskusie o zlepšení kvality a udržateľnosti verejných financií.

⁵ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

- (5) Banková únia sa musí zaviesť v plnom rozsahu. Po prvé, všetky členské štáty musia bez ďalšieho odkladu v plnej miere transponovať smernicu o ozdravení a riešení krízových situácií bánk. Po druhé, počas prechodného obdobia sa k jednotnému fondu na riešenie krízových situácií (SRF) vytvorí fiškálne neutrálny spoločný zabezpečovací mechanizmus, ktorý bude plne funkčný najneskôr do konca prechodného obdobia, keď budú zdroje SRF plne mutualizované. Čoskoro po nadobudnutí platnosti SRF sa preskúma pokrok. Spoločný zabezpečovací mechanizmus bude v strednodobom horizonte tiež fiškálne neutrálny a zabezpečí rovnaké zaobchádzanie vo vzťahu ku všetkým zúčastneným členským štátom, pričom však nebude vytvárať žiadne náklady pre členské štáty, ktoré sa na bankovej únii nezúčastnia. Keď SRF nadobudne platnosť a keď zúčastnené členské štáty ratifikujú medzivládnu dohodu a plne transponujú smernicu o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, členské štáty taktiež zhodnotia zavedenie preklenovacieho mechanizmu financovania a zvážia ďalší postup a načasovanie v súvislosti s prácou na spoločnom zabezpečovacom mechanizme, a to s cieľom zabezpečiť, aby bol tento mechanizmus plne funkčný najneskôr do konca prechodného obdobia. Členské štáty budú v roku 2016 tiež ďalej zvažovať opatrenia potrebné na ďalšie prehĺbovanie bankovej únie. Nakoniec, ako súčasť ďalšieho rozvoja bankovej únie vydala Európska komisia 24. novembra 2015 oznámenie s názvom „Na ceste k dobudovaniu bankovej únie“.
- (6) Podmienky na finančných trhoch v eurozóne ostávajú aj naďalej celkovo priaznivé v kontexte akomodačného prístupu menovej politiky. Avšak ešte stále slabé ekonomické fundamenty a vysoká finančná páka v súkromnom sektore naďalej zaťažujú dopyt po bankových úveroch a tým aj hospodársky rast. Súvahy bánk zostávajú pod tlakom v dôsledku vysokej úrovne nesplácaných úverov, ktoré bránia ďalšiemu poskytovaniu úverov. Rozdielne, a niekedy neprimerané systémy platobnej neschopnosti v EÚ prispievajú k odkladaniu znižovania zadlženia súkromného sektora, čo brzdí investície.

- (7) Bez ohľadu na nedávne úspechy v posilňovaní štruktúry HMÚ je potrebné pokračovať v práci na jej dokončení. V správe piatich predsedov z júna 2015 sa vytyčuje cesta pre dobudovanie HMÚ najneskôr do roku 2025⁶. Európska komisia prijala 21. októbra 2015 prvý súbor návrhov nadväzujúcich na uvedenú správu⁷. Členské štáty eurozóny by mali prevziať kolektívnu zodpovednosť a v primeranom časovom horizonte a otvoreným a transparentným spôsobom by mali pokračovať vo vykonávaní krátkodobých a strednodobých iniciatív na dobudovanie hospodárskej a menovej únie. S cieľom podporiť konvergenciu v celej eurozóne návrhy obsahujú opatrenia na posilnenie rozmeru európskeho semestra, ktorý sa týka eurozóny, okrem iného prostredníctvom skoršieho zverejnenia odporúčaní pre eurozónu, s cieľom identifikovať spoločné výzvy čo najskôr v rámci tohto procesu a poskytnúť informácie na prípravu odporúčaní pre jednotlivé krajiny určených členským štátom eurozóny, ktoré sa prijímajú neskôr v rámci európskeho semestra. Členské štáty eurozóny by mali tiež otvoreným a transparentným spôsobom pracovať na dlhodobějších iniciatívach zameraných na dobudovanie hospodárskej a menovej únie,

TÝMTO ODPORÚČA, aby členské štáty eurozóny v rokoch 2016 až 2017 jednotlivo aj spoločne v rámci Euroskupiny vykonali opatrenia s cieľom:

1. Uskutočňovať politiky, ktoré podporujú oživenie, posilňujú konvergenciu, uľahčujú nápravu makroekonomických nerovnováh a zlepšujú adaptačnú kapacitu. Na tento účel by členské štáty, najmä tie, ktoré majú vysokú úroveň súkromného a zahraničného dlhu, mali uskutočniť reformy, ktoré zvyšujú produktivitu, zvyšujú konkurencieschopnosť a zlepšujú podnikateľské prostredie. Členské štáty s veľkými prebytkami bežného účtu by mali zaviesť prioritné opatrenia – vrátane štrukturálnych reforiem –, ktoré pomáhajú posilniť ich domáci dopyt a rastový potenciál.

⁶ Dobudovanie európskej hospodárskej a menovej únie, správa Jeana-Clauda Junckera vypracovaná v úzkej spolupráci s Donaldom Tuskom, Jeroenom Dijsselbloemom, Mariom Draghim a Martinom Schulzom.

⁷ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/single-market-strategy/communication-emu-steps_en.pdf

2. Zaviesť reformy, ktoré budú kombinovať: i) flexibilné a spoľahlivé pracovné zmluvy, ktoré podporujú plynulú zmenu postavenia na trhu práce a zabránia dvojakému trhu práce; ii) komplexné stratégie celoživotného vzdelávania; iii) účinné politiky na pomoc nezamestnaným, aby sa mohli vrátiť na trh práce; iv) primerané a udržateľné systémy sociálneho zabezpečenia, ktoré počas životného cyklu účinne a efektívne prispievajú k sociálnej inklúzii aj k integrácii na trhu práce, a v) otvorené a konkurenčné trhy s výrobkami a službami. znížiť daňovo-odvodové zaťaženie práce, najmä občanom s nízkym príjmom, rozpočtovo neutrálnym spôsobom s cieľom stimulovať vytváranie pracovných miest.
3. Pokračovať vo fiškálnych politikách pri plnom rešpektovaní Paktu stability a rastu. Zdá sa, že dosiahnutie všeobecne neutrálnych súhrnných fiškálnych zámerov v eurozóne je v roku 2016 vhodným cieľom, do ktorého možno premietnuť rovnováhu medzi dlhodobou fiškálnou udržateľnosťou a krátkodobou makroekonomickou stabilizáciou. Pokiaľ ide o rok 2017, znížiť verejný dlh, aby sa obnovili fiškálne rezervy, a zároveň zabrániť procyklickosti. Rozlišovať fiškálne úsilie jednotlivých členských štátov v súlade s ich jednotlivými pozíciami voči požiadavkám Paktu stability a rastu, pri zohľadnení potrieb týkajúcich sa stabilizácie, a taktiež pri zvážení prípadného presahovania medzi krajinami eurozóny. Na tento účel prehodnotiť zámery fiškálnej politiky eurozóny v kontexte programov stability a návrhov rozpočtových plánov.
4. Uľahčiť postupné znižovanie nesplácaných úverov bánk a zlepšiť konania pri insolvenčii podnikov a domácností. V členských štátoch, ktoré majú vysokú úroveň súkromného dlhu, podporovať disciplinované oddlžovanie vrátane uľahčenia riešenia nerentabilných súkromných dlhov.

5. Pracovať otvoreným a transparentným spôsobom na dobudovaní hospodárskej a menovej únie pri plnom rešpektovaní vnútorného trhu a ďalej skúmať právne, hospodárske a politické aspekty dlhodobějších opatrení obsiahnutých v správe piatich predsedov.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*